

De taalschool leder kind wordt gezien

KindanteInfo

Kinderen die geboren zijn in een ander land en om uiteenlopende redenen verhuisd zijn naar ons kikkerlandje, spreken nog niet meteen de Nederlandse taal. Ze komen in een klas met kinderen die ze niet kennen en waar iedereen een taal spreekt die ze niet begrijpen. Ze kunnen zich niet goed uiten of uitleggen wat zij willen zeggen. Iedereen kan zich voorstellen dat dit vreselijk moeilijk is. De leerkrachten willen zo graag helpen, maar hoe? Hoe kun je een kind de taal leren als je een hele groep kinderen ook les moet geven? Er is gelukkig een oplossing: de Taalschool. Kinderen worden hier ondergedompeld in een taalbad, met als doel om na één of twee jaar door te stromen naar een reguliere basisschool. Ze krijgen les van leerkrachten met een NT2-specialisme (Nederlands als tweede taal).

Kim Rutten is moeder van David (7) en Emma (6). Kim is Nederlandse en geboren en getogen in Sittard. Voor de liefde verhuisde ze tien jaar geleden naar Italië en kreeg daar met haar Italiaanse man Leo David en Emma. Vorig jaar verhuisde het hele gezin naar Nederland. Kim: “De voornaamste reden dat ik terug naar Nederland wilde, is dat ik mijn kinderen niet wil laten opgroeien in Italië. Het is een prachtig land, maar de opleidingen daar zijn heel beperkt. Ik zag er geen goede toekomst voor David en Emma. Het was geen makkelijke keuze, maar we hebben uiteindelijk de knoop doorgehakt. De kinderen hadden een leeftijd waarvan ik dacht: als we het willen, moeten we het nu doen.”

De sterretjes

“Bij aankomst in Nederland kwam er heel wat op ons af. Er was veel veranderd in tien jaar tijd en moesten alles uitzoeken. Zo ook de school. Gelukkig is een goede vriendin nauw betrokken in het onderwijs als dyslexiespecialist. Zij raadde me aan om met Mayke Zijlstra te gaan praten.”

Mayke was destijds directeur van BS de Tovertuin in Sittard, een school met een lesaanbod voor kinderen die geen Nederlands praten. Inmiddels is deze school gefuseerd met twee andere scholen (de Baandert en de Sjtadssjool) tot Kindcentrum Sittard. Kim: “Dat was een heel prettig gesprek. Mayke was vriendelijk en het viel me meteen op hoe open ze stond voor verschillende culturen. Het viel ook op hoe goed de leerkrachten rekening houden met de kinderen. Een mooi voorbeeld: Emma was voor de zomervakantie al gaan kijken op school. Ze had onthouden dat de klas met

DAVID

“Ik vind de school leuk. ik heb twee heel grote vrienden. Ik vond de taalschool ook heel leuk. Elke maandag ga ik terug naar de school. Dan heb ik een multiculturele activiteit met heel veel andere kinderen. Ik vind alle juffen erg lief en ik ben ‘de goeiste’ in rekenen!”

de sterretjes op de deur haar klas zou zijn. Toen ze na de zomervakantie in een ander lokaal les kreeg, was ze echt overstuur. Ze had zich zó verheugd op de klas met de sterretjes. Het was haar houvast en haar herkenning. Dezelfde dag nog hadden de leerkrachten dat aangepast en stonden de sterretjes op de deur van het lokaal van Emma.”

Communiceren

“Ieder kind dat vanuit een ander land verhuist naar Nederland, heeft een trauma. De vertrouwde omgeving, de veilige basis is weg. Daar wordt heel bewust mee omgegaan door de leerkrachten. Het maakt niet uit uit welk land een kind komt, en welke achtergrond het heeft; iedereen wordt gezien. Ik heb enorm veel respect voor de leerkrachten. In een klas met achttien kinderen worden tien verschillende talen gesproken. Ook de leerkrachten spreken de talen niet, en tóch communiceren ze met ieder kind. Er wordt gebruikt gemaakt van goed doordacht lesmateriaal en al spelenderwijs wordt Nederlands geleerd met liedjes, versjes, boekjes. En de kinderen onderling maken gebruik van emoticons en gebaren om met elkaar te communiceren. Geweldig!”

In hetzelfde schuitje

Ondanks alle inspanningen op school en de tevredenheid van de ouders, waren er enkele hobbels te overwinnen. Kim: “Eerst had David het moeilijk. Hij was kwaad op mij dat we naar Nederland waren verhuisd. David is een echte Italiaan en sprak ook vloeiend zijn moedertaal. In Nederland begreep hij zijn klasgenoten en juffen niet omdat hij de taal niet sprak. Hij raakte gefrustreerd en begon agressief gedrag te vertonen en ruzie te maken met andere kinderen. David is altijd een ondeugend jongetje geweest, maar nu was hij echt agressief. Ik heb heel veel gesprekken gehad op school, met zijn leerkracht Regien en ook werd Esther Niels van het zorgteam ingeschakeld. Iedere maandag zaten we bij elkaar. Het probleem was dat David dacht dat de andere kinderen wél Nederlands praatten. Hij had niet door dat er tig verschillende talen op school werden gesproken. Hij voelde zich een buitenbeentje...tot hij erachter kwam dat hij niet de enige was en de anderen in hetzelfde schuitje zaten. Zijn gedrag sloeg 180° om en hij werd weer de ondeugende, maar lieve David.”

Gezamenlijk

Alsof het zo had moeten zijn, kreeg daarna Emma het moeilijk. Ze kreeg een zindelijkheidsprobleem. Kim: “Ook voor Emma werd alles uit de kast getrokken. De leerkracht Germaine was natuurlijk nauw betrokken, maar ook een kinderpsycholoog, thuiszorg, de begeleidster van de BSO; iedere maand hadden we een gezamenlijk overleg. We hadden zelfs een groeps-

EMMA

“Ik heb veel vriendinnetjes. Ik vind het heel leuk op school. Ik vind schrijven het leukste. Ik neem de boekjes mee naar huis. Thuis schrijf ik alles nog een keer over.”

app. We wisten niet meer wat te doen, het werd van kwaad tot erger. Door structuren te ontdekken over het gedrag van Emma, konden we het aan gaan pakken. Ik kan nu zeggen dat het goed gaat. Maar het geeft wel aan hoe ook Emma heeft geworsteld met haar nieuwe omgeving.”

Maatwerk

Het gaat nu heel goed met David en Emma. Beiden zijn na een jaar op de taalschool doorgestroomd naar het reguliere basisonderwijs op KC Sittard. Ze hebben veel vriendjes en vriendinnetjes en spreken nu goed Nederlands met een prachtige Italiaanse tongval. David is een kei in rekenen en Emma is goed in taal. “Ik was bang dat het voor David nog te vroeg zou zijn om door te stromen, dat hij nog een taalachterstand had en daardoor achter raakte. Met school hebben we afgesproken dat hij in groep 3/4 instroomt. Dan kan hij met taal meedoen met groep 3 en met rekenen met groep 4. Nu blijkt dat hij met rekenen al op niveau eind groep 4 zit! Er is op school alle ruimte om kinderen op hun eigen niveau, op ieder vak, te laten ontwikkelen. Ik vind het een groot voordeel van deze visie. Het is echt maatwerk. Ik geef toe dat ik in het begin mijn twijfels en vraagtekens had over dit concept. Maar het tegendeel is bewezen, ik ben heel erg enthousiast. David en Emma hebben zich in een jaar tijd erg goed ontwikkeld. Ik ben een super trotse moeder!”

Een prachtig vak

Regien Hoedemakers en Germaine Puts zijn leerkrachten op de taalschool. Ze hebben de post HBO-opleiding NT2 afgerond. Beiden hebben een bulk aan ervaring in het werken met kinderen die niet of nauwelijks Nederlands praten. Regien was de leerkracht van David en Germaine van Emma.

“Ieder kind dat bij ons komt, heeft een taalachterstand. Of het nu uit een Europees land komt of uit Soedan of Syrië. Dat betekent echter niet dat alle kinderen op dezelfde manier les krijgen. Er zijn heel grote verschillen. Niet alle kinderen komen meteen tot leren; er zijn kinderen die nog nooit naar school zijn geweest, nog nooit een spelletje hebben gespeeld, nog nooit op een stoeltje in een lokaal met andere kinderen hebben gezeten of nog nooit een boekje hebben gezien. Bij die kinderen werken we eerst aan de sociaal-emotionele vaardigheden en aan de schoolse vaardigheden. Dat was bij David en Emma anders; zij gingen in Italië al naar school, hadden vriendjes en vriendinnetjes en een sociaal rijk leven. Het is dus heel erg belangrijk om te kijken naar ieder kind en wat het nodig heeft.”

Herhaling

“Het maakt dat je als NT2-leerkracht bewuster bent bij alles wat je doet. We gebruiken een bepaalde didactiek om woorden te leren. We lezen bijvoorbeeld voor uit een ‘normaal’ prentenboek, maar herschrijven de tekst tot een zo eenvoudig mogelijke tekst. In eerste instantie geen gebruik van verleden tijd, voltooid tijd, moeilijkere woorden. Hier wordt wel naar toe gewerkt. Het sleutelwoord is herhaling. Blijven herhalen van woorden; dat is het allerbelangrijkste.”

Gegroeid

Het streven is om kinderen na een jaar door te laten stromen naar het reguliere onderwijs, maar dat is niet altijd

haalbaar, leggen Regien en Germaine uit. Voor Emma en David zat de taalschool er na een jaar wel op. “Ze zijn al- lebei in een jaar tijd enorm gegroeid. David was in het begin vaak boos en verdrietig. Hij miste zijn vriendjes heel erg. Het is een gevoelig jongetje. Gelukkig ging het snel beter. Het is een lief en leuk mannetje, met veel gevoel voor humor”, vertelt Regien. Ook Emma was na een jaar klaar op de taalschool. Germaine: “Het zindelijkheidsprobleem was wel een dingetje. Ik heb vaak Kim moeten bellen. Dan is het fijn dat een van de ouders Nederlands spreekt. De taalontwikkeling van Emma ging als een speer. Het is een heel open meisje, in voor een grapje en ontzettend behulpzaam en lief. Het doet goed om te weten dat het goed met haar gaat op KC Sittard!”

Hart en ziel

Het valt onmiddellijk op als je met deze twee bevlogen leerkrachten praat: hun hart en ziel ligt in dit vak en bij het werken met deze kinderen. “Het is een prachtig vak. De kinderen komen heel graag naar school, hier is het veilig en voelen ze zich op het gemak. We genieten als we de vooruitgang in ontwikkeling zien, hoe klein de stappen soms ook zijn. Natuurlijk is het niet altijd gemakkelijk. We willen het voor alle kinderen goed doen en moeten ook leren loslaten. Maar je krijgt er zoveel voor terug, zoveel waardering. “Het liefst zouden we voor altijd in de taalklas werken”, concluderen beide leerkrachten.

